

Nordiska rådet
Nordens Hus
Ved Stranden 18, 1061 København K, Danmark

Att.: Udvalget for et Holdbart Norden

27 februari 2025

Svar på rekommendation 32/2024

Härmed översänds svar på rekommendation 32/2024 *Understøttelse af smålandsbrug* från den 31 oktober 2024.

Med vänlig hälsning

Karen Ellemann
Generalsekreterare

Rek. 32/24 om: Medlemsforslag om understøttelse af smålandbrug

Rekommandationen har følgende ordlyd

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

- at arbejde aktivt for at understøtte udviklingen af smålandbrug
- at udarbejde et inspirationskatalog over tiltag, der kan understøtte udviklingen af smålandbrug

Svar fra Nordisk Ministerråd

Nordisk Ministerråd for Fiskeri, Havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug byder rekommandation 32/24 velkommen og ser positivt på, at Nordisk Råd tilskynder til mere arbejde og viden omkring smålandbrug, som i nogen tilfælde kan have positive natur- og biodiversitetsgevinster.

I betænkningen fremhæves det, at små landbrug kan være med til at tiltrække og fastholde arbejdspladser i områder som ellers har få muligheder for beskæftigelse.

Hertil ønsker Nordisk Ministerråd for Fiskeri, Havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug at gøre Udvalget opmærksom på policy brieften "[farm diversification among young entrepreneurs in Nordic and Baltic Region](#)". Arbejdet er en del af ministerrådets store Bioøkonomiprogram (Visionsprojekt).

Formålet med policy brieften er at give beslutningstagere bedre forståelse for betydningen af diversificering i landbruget samt at præsentere initiativer og udfordringer relateret til unge iværksættere i landdistrikterne.

I policy brieften konkluderes det, at der i hele EU-regionen er sket en stor reducere af især smålandbrug. Denne trend er også kendetegnende for Norden. Blandt flere forklaringer fremhæves EU's landbrugspolitik, CAP, som tilskrives at fremme stordrift via specialisering og rationalisering.

Et andet væsentligt forhold, som nævnes, er, at landbrugere i stigende grad bliver ældre. Dette begrundes med faldende rekruttering blandt unge til sektorerne. Hertil forværres situationen af en skæv kønsbalance, hvor kun 14 % af alle landbrugsejere i Norden er kvinder.

Policy brieften har fire overordnede anbefalinger, som fordrer til:

1. udvidelse af finansieringsmekanismer
2. udbredelse af kendskabet til potentialet i arbejdet inden for Bioøkonomien
3. facilitering af vidensdeling og opbygge en stærkere gruppeidentitet
4. undersøgelse af, hvordan reguleringsbyrden for diversificerede bedrifter kan mindskes

Nordisk Ministerråd for Fiskeri, Havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug har bedt om, at policy brieften oversendes til Nordisk Råds Udvalget og anser denne for et godt inspirationskatalog over tiltag, der kan understøtte udviklingen af smålandbrug.

Ministerrådet deler også Udvalgets kommentarer til, at små landbrug kan medvirke til at tiltrække og fastholde arbejdspladser i landdistrikterne.

På denne baggrund har ministerrådet igangsat flere projekter, som skal forbedre rekrutteringen af unge til landbruget.

Et af disse projekter er "Youth in Nordic Food Systems", som er ejet af EK-FJLS (Eksekutiv) og forvaltet af NordRegio. Projektets scope er at adressere den faldende interesse blandt unge mennesker for at forfølge karrierer inden for landbrug, husdyrbrug, fiskeri og skovbrug – herunder relaterede områder som forarbejdning, fouragering og jagt i hele Norden.

Rapport og policy brief for projektet forventes at blive lanceret i sommeren 2025. Læs mere her: [Young Nordic Food Producers – Growing Food\(ies\) | Nordregio](#).

Afslutningsvis ønsker Ministerrådet for Fiskeri, Havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug at henlede Udvalgets opmærksom på NordGens arbejde, hvor mindre landbrug kan søge viden om planter, husdyr, træer og ikke mindst: har direkte adgang til plantegenetiske ressourcer – både gamle og nye.

Ministerrådet finder, at NordGens arbejde bidrager direkte til udviklingen af smålandbrug og fremmer Nordens biologiske mangfoldighed og bæredygtighed.

Ministerrådet takker Udvalget for et Holdbart Norden for rekommandationen og de gode politiske intentioner heri.

Nordisk Ministerråd anser dermed, at rekommandationen er opfyldt.